

Sygn. akt. IV Ka 1156/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy
w składzie:

Przewodniczący SSO Mirosław Kędziński

Sędziowie SO Danuta Lesiewska

SO Adam Sygit – sprawozdawca

Protokolant sekr. sądowy Marcin Białowas

przy udziale Ewy Łączkowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej
w Bydgoszczy

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2014 roku

sprawy **D. K.**

oskarżonego z art. 284§3 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 23 lipca 2013 roku sygn. akt XVI K 1688/12,

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelacje za oczywiście bezzasadne; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. M. – Kancelaria Adwokacka w B. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym; zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IV Ka 1156/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 23 lipca 2013 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt XVI K 1688/12, oskarżonego D. K. uznano za winnego tego, że w okresie od dnia 9 grudnia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku w S. przy ul. (...) dokonał przywłaszczenia znalezionej telefonu komórkowego marki N. (...) o nr seryjnym (...) o wartości 700 zł, pochodzącego z czynu zabronionego popełnionego w dniu 9 grudnia 2010 roku na szkodę E. S., przy czym czynu tego dokonał przed upływem pięciu lat od odbycia w okresie od dnia 23.08.2006 roku do dnia 18.12.2006 roku oraz od dnia 23.12.2006 roku do dnia 28.08.2009 roku kary 3 lat pozbawienia wolności orzeczonej za czyn z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 23.03.2007 r. w sprawie sygn. akt III K 198/06, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19.07.2007 r. w sprawie sygn. akt II AKa 196/07 oraz przed upływem pięciu lat od odbycia w okresie od dnia 22.09.2001 roku do dnia 08.02.2002 roku, od dnia 22.10.2003 roku do dnia 05.12.2003 roku oraz od dnia 28.08.2009 roku do dnia 03.11.2010 roku kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 03.09.2008 roku w sprawie sygn. akt III K 39/08, którą połączono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu

Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 26.11.2002 r. w sprawie sygn. akt III K 6/02 za czyn z art. 191 § 1 k.k. oraz karę 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 25.05.2007 roku w sprawie sygn. akt IV K 546/04 za czyn z art. 280 § 1 k.k., tj. za winnego popełnienia występku z art. 284 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 284 § 3 k.k., wymierzono mu karę czterech miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto zasądzono zwrot nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu i zwolniono oskarżonego od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, w tym opłaty, wydatkami postępowania obciążając Skarb Państwa.

Od powyższego orzeczenia apelację wnieśli:

-oskarżony D. K., zarzucając obrazę prawa materialnego i przepisów postępowania lecz kwestionując jednakże jedynie wymierzoną mu karę i wnosząc o jej ukształtowanie w postaci sześciu miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres roku,

-obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze, zarzucając jej rażącą surowość i wnosząc o zmianę poprzez złagodzenie kary pozbawienia wolności i orzeczenie jej z warunkowym zawieszeniem wykonania.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Obie apelacje były bezzasadne i to w stopniu oczywistym.

Ponieważ – jak wynika z treści środków odwoławczych i ostatecznie sformułowanych wniosków - skarżący nie kwestionowali ustaleń faktycznych a poczynionych przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w toku ponownego rozpoznania sprawy, należy się ograniczyć jedynie do stwierdzenia, że po prawidłowym przeprowadzeniu postępowania dowodowego w sposób jednoznaczny ustalono, iż D. K. w okresie od dnia 9 do dnia 31 grudnia 2010 roku dopuścił się przywłaszczenia znalezionej, cudzego mienia ruchomego w postaci telefonu komórkowego o wartości 700 złotych, dopuszczając się takiego zachowania w ciągu pięciu lat od odbycia, w wymiarze co najmniej 6 miesięcy, kar pozbawienia wolności a orzeczonych za umyślne przestępstwa podobne, gdyż popełnione przeciwko mieniu. Takie ustalenia poczyniono na podstawie dowodów w postaci: częściowo wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadków S. K. i pokrzywdzonej E. S., wyniku czynności przeszukania i zabezpieczenia telefonu. Reasumując należy uznać, iż oskarżonemu D. K. słusznie przypisano popełnienie występku przywłaszczenia rzeczy znalezionej, opisanego w art. 284 § 3 k.k. i to w warunkach, kwalifikowanej z art. 64 § 1 k.k., powrotności do przestępstwa.

Natomiast odnosząc się bezpośrednio do apelacji obu skarżących a kwestionujących rozstrzygnięcie o karze, uznano że są one bezzasadne i to w stopniu oczywistym. Za popełnienie przestępstwa z art. 284 § 3 k.k. ustawodawca przewiduje alternatywne zagrożenie karami grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Jednocześnie, wobec działania sprawcy w warunkach art. 64 § 1 k.k., w przedmiotowej sprawie sąd mógł wymierzyć karę przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę czyli maksymalnie rok i sześć miesięcy pozbawienia wolności. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy prawidłowo ustalił i wskazał w części motywacyjnej orzeczenia, okoliczności obciążające, które skutkowały koniecznością wymierzenia oskarżonemu kary najsurowszego rodzaju dla właściwej realizacji przewidzianych przez ustawodawcę dyrektyw wymiaru kary. Uzasadnieniem takiej decyzji były w szczególności właściwości osobiste sprawcy (wielokrotna karalność sądowa za przestępstwa podobne). Jednocześnie kara ta została wymierzona w dolnych granicach ustawowego zagrożenia wobec uwzględnienia postawy oskarżonego w toku postępowania, niewysokiej wartości przywłaszczonego mienia, ostatecznego odzyskania go przez pokrzywdzoną i okoliczności popełnienia przestępstwa. Dlatego też sąd odwoławczy w pełni akceptuje rodzaj i wymiar orzeczonej kary.

Ponadto, w ocenie sądu odwoławczego, brak jest – jak to słusznie postrzegali Sąd Rejonowy w Bydgoszczy - w stosunku do oskarżonego takich okoliczności, które przemawiałyby za możliwością orzeczenia wobec niego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Z treści środków zaskarżenia i ostatecznych wniosków sformułowanych przez obu apelujących wynika, iż - niezależnie od wymiaru kary - to właśnie brak warunkowego jej zawieszenia postrzegają jako błąd sądu. Art. 69 § 1 i 2 k.k. ustanawia, zgodnie z jego treścią, prawo

sądu do oceny tej sytuacji, w której wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności należałoby warunkowo zawiesić. Ta instytucja oddziaływania probacyjnego nie może być zastosowana wtedy, gdy charakter sprawy, okoliczności towarzyszące popełnieniu przestępstwa, jego społeczna szkodliwość, cechy sprawcy czy wreszcie względ na społeczne oddziaływanie kary, przeciwko temu przemawiają. Analiza wszystkich powyższych okoliczności prowadziła sąd I instancji do słusznego wniosku, iż brak jest racjonalnych przesłanek a wymaganych regulacją ustawową aby z takiej formy złagodzenia odpowiedzialności karnej móc skorzystać wobec podsądnego w tej sprawie.

Uznając stanowisko Sądu Rejonowego w Bydgoszczy za słuszne należy raz jeszcze przywołać okoliczności, które skutkowały wymierzeniem kary bezwzględnej pozbawienia wolności. Oskarżony D. K. jest osobą wielokrotnie karaną sędownie, przede wszystkim za przestępstwa przeciwko mieniu, skazywaną na przestrzeni wielu lat, wielokrotnie odbywającą już kary pozbawienia wolności w warunkach izolacyjnych i dopuszczającą się popełnienia przedmiotowego przestępstwa w warunkach art. 64 § 1 k.k. Przypisanego mu czynu dopuścił się w krótki czas po opuszczeniu jednostki penitencjarnej i to w związku z udzieleniem mu warunkowego przedterminowego zwolnienia, co dodatkowo wskazuje aktualnie na brak pozytywnej prognozy kryminologicznej, która mogłaby stać się obecnie przesłanką do ponownego zastosowania instytucji oddziaływania probacyjnego. Ponadto już po tej dacie oskarżony został skazany za popełnienie kolejnego przestępstwa przeciwko mieniu na karę bezwzględną pozbawienia wolności, wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 11 kwietnia 2012 roku w sprawie XVI K 1407/11.

Zgodnie z regulacją art. 58 § 1 k.k. karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania należy orzec tylko wtedy, gdy jest to bezwzględnie konieczne czyli gdy inna forma represji karnej nie jest w stanie spełnić celów kary wobec sprawcy. Przy analizowaniu tej kwestii sąd musi wziąć pod uwagę postawę oskarżonego, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia, zachowanie po popełnieniu przestępstwa oraz pozytywną prognozę kryminologiczną a zawierającą się w uznaniu, iż zawieszenie wykonania kary będzie wystarczające aby powstrzymać go przed powrotem do przestępstwa. W ocenie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy okoliczności przedmiotowej sprawy wskazywały jednoznacznie, że wymierzenie w stosunku do oskarżonego krótkotrwałej kary bezwzględnej pozbawienia wolności będzie jedyną a jednocześnie zarazem wystarczającą karą dla osiągnięcia wobec sprawcy wszystkich jej celów, nie tylko w zakresie prewencji szczególnej, ale i ogólnej. Kara ma na celu również kształtowanie społecznie pożądanej postawy skazanego a zwłaszcza ma wdrażać go do poszanowania zasad współżycia społecznego oraz przestrzegania porządku prawnego i tym samym przeciwdziałać powrotowi do przestępstwa. Jednocześnie należy wskazać, że aktualna sytuacja rodzinna oskarżonego nie stała na przeszkodzie takiemu rozstrzygnięciu.

Rażąca niewspółmierność, o jakiej mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k. zachodzić może tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które winny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można byłoby zasadnie przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd I instancji a karą, jaką należałoby orzec w instancji odwoławczej, w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary, przewidzianych w art. 53 k.k. Na gruncie regulacji art. 438 pkt 4 k.p.k. nie chodzi bowiem o każdą ewentualną różnicę w ocenach, co do wymiaru kary ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, że karę dotychczas wymierzona nazwać można by – również w potocznym znaczeniu tego słowa – rażąco niewspółmierną, tj. niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować i będącą zatem, również w odczuciu społecznym, „karą niesprawiedliwą”.

Rodzaj i wysokość wymierzonej w niniejszej sprawie kary, w odniesieniu do wyżej wskazanych okoliczności a wpływających na prawnokarne konsekwencje popełnionego przestępstwa, nie pozwala na skuteczne formułowanie takiego zarzutu. Z tych powodów brak jest racjonalnych przesłanek aby uznać, że wymierzona oskarżonemu D. K. kara jest tego rodzaju, że byłaby nieakceptowana ze społecznego punktu widzenia a zatem nosiła cechy rażącej surowości. Powyższe nie rodzi potrzeby ingerencji orzeczniczej sądu odwoławczego i przemawia za potrzebą stabilizacji zaskarżonego wyroku także w części dotyczącej orzeczenia o karze.

Wobec powyższego zaskarżony wyrok utrzymano w mocy uznając obie apelacje za oczywiście bezzasadne. O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., uwzględniając także rozstrzygnięcie zawarte w orzeczeniu pierwszoinstancyjnym i ustalone okoliczności dotyczące sytuacji materialnej oraz zdolności zarobkowych

oskarżonego a wskazane na uzasadnienie takiego rozstrzygnięcia. Jednocześnie zasądzono od Skarbu Państwa, na rzecz adwokata ustanowionego z urzędu, zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym, uwzględniając normy wynikające z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (publ. Dz. U. z 2002 roku, nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).